

blev færdig i en Uges Tid, har Nigsdagen dog beffæstiget sig med denne Sag i 8 Uger. Naar Forholdet er saaledes, synes jeg, at der er en Opfordring for den ærede Forslagsstiller til at tage Hensyn til Andres afvigende Anskuelse, idet jeg mener, at naar man vil gjøre Noget, bør man gjøre noget Godt, og det ærede Medlem kan dog umulig sige, at det slet ingen Ting vil være at tage Loven, saaledes som vi ville slutte os til den. Thi det ærede Medlem vil vide, at for to Aar siden blev der indbragt af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) med Flere et Lovforslag i samme Retning, og det blev vedtaget i Folkethinget og blev netop vedtaget i den Stikkelse, som vi nu her vilde gaa ind paa. Men det blev ikke betragtet som værende uden Betydning. Jeg tror altsaa ikke, at det ærede Medlem, forsaavidt Sagen har ligget i hans Haand, virkelig har stor Fortjeneste af denne Sags Fremme. Han har ikke engang faaet Lovforslaget henvist til et Udvalg, hvor man kunde tage under Overveielse, hvad man skulde gjøre. Sagen har, som sagt, ligget i 7 Uger, og da Loven skal gjælde til sidst i April, synes jeg ikke, at det er noget lovende Perspekt, og jeg synes saa meget mere, at der var Ulebdning for det ærede Medlem til at søge at enes med os Andre om denne Lov. Jeg tror, at det, vi ville gaa ind paa, ikke kan siges at være uden Betydning, navnlig naar det er det Samme, som Folkethinget for to Aar siden har tillagt en vis Betydning, og som det ærede Medlem uden Tvivl selv har stemt for. Men hvis det ærede Medlem staar paa det Standpunkt, at han siger: Jeg indbringer en Leilighedslov, men det er ikke nogen Leilighedslov, det er ikke nogen Lov, som skal gjælde for Ulykkestilsælde iaar, den skal ligge her hvert Aar, indtil Sagen bliver gennemført, saa stiller Sagen sig anderledes. Men saa maa man ikke sige for høit, at det er for at afhjælpe den Krang, som er iaar; thi det kan man ikke ad den Vej, jeg kan i alt Fald ikke se rettere. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) sagde, at der forelaa en national Ulykke. Det er maaske et noget stærkt Udtryk at bruge, men det ærede Medlem har jo Lov til at bruge det. Jeg tror, som sagt, at der foreligger en Nød og Krang, og at det er rigtigt at raade Bod paa den. Saa siger det ærede Medlem, at det er Staten, som skal gjøre det, men det er netop for mig Spørgsmaalet, om Staten altfor hurtig og raast skal gribe ind i den Slags Forhold. Den Maade, hvorpaa Samsundet har arbeidet hidtil, fortjener vel ogsaa at komme lidt i Betragtning, og jeg tror ikke, at vi gjøre saa overmaade vel her ved altfor pludselig ved en Leilighedslov at etablere et virkelig nyt Princip, naar der ligger en vis Fare i det, og der er visse Betenkeligheder ved det. Det er Noget, som er blevet gjort gjældende og ansørt, at det

dog er det private Samsund i Danmark, som hidtil selv har baaret Nød og Krang oppe, den have vi haft mange Aar før iaar, og have haft den under en materiel Udvikling og under materielle Forhold, som ingenlunde vare bedre, men snarere ringere for Befolkningen, end de nu ere, og i disse Tilfælde har det private Samsund, hvorved jeg mener de private Understøttelsesforeninger i Kommunerne, i de senere Aar væsentlig ved Hjælp fra Kommunerne, været istand til at bære denne Krang oppe. Ero de Herrer ikke, naar de pludselig kaste en Statshjælp ind og ind paa en saadan Maade, at den ogsaa kan benyttes til den ordinære Fattighjælp, at de ville træde hindrende i Veien for de frivillige Bestræbelser, som hidtil have baaret god Frugt? Jeg tror, at de ville gjøre det, og jeg tror, at der til Syvende og Sidst vil være færre Midler til Raadighed, og at de neppe ville være til Raadighed paa en lige saa smuk Maade, som de nu ere det. Jeg tror derfor, at, naar Kommunerne og de frivillige Understøttelsesforeninger ikke kunne magte Sagen, og naar de ikke i tilstrækkelig Omfang ere istand til at hjælpe, er der Grund for Staten til at yde sin Del igjennem Laan. Det er ingenlunde værdiløst for dem at faae et Laan rentefrit paa 1½ Aar eller fyv Hjerdingaar af Staten. Det kan det ingenlunde siges at være. Jeg tror, at det vil være en nok saa smuk og heldig Maade, og det vil gjøre, at man kan blive i det Spor, som gjælder her i Danmark, og som jeg tror, er det sundeste og bedste Spor. Jeg tror, at det vil være en Feil at fuldfæste det; det er mit Syn paa Sagen. En og Anden kan meget godt have Hjerte for denne Sag, men jeg tror, at den bliver bedst i de Hænder, hvori den er lagt. Jeg har ikke Noget imod, at man træder hjælpende til i det Omfang, hvori det er nødvendigt. Min ærede Kollega, det ærede Medlem for Ribe-benhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), har antydet, at under visse Vilkaar kunde Statskassen være med til at gaa et Skridt videre, og det kan gjerne være. Jeg vil sige, at, hvis Forslagsstilleren havde ønsket noget Saadant overveiet, havde det været rimeligere, at Lovforslaget havde ligget i et Udvalg i de 7 Uger istedetfor at have ligget her i Salen. Saa havde vi maaske været nærmere ved i de 8 Uger, som ere tilbage af Lovens Virketid, at komme til Noget, som kunde bruges. Thi den, der vil hjælpe, maa hjælpe hurtig, og det Alleruheldigste af Alt er, om Nigsdagen skulde bruge de 15—16 Uger til at tale om Loven, i hvilke den skulde have virket blandt Befolkningen. Det vilde være et meget beklageligt Tilfælde, og naar man ikke ønsker det, tror jeg, at der er Grund til at slutte sig til og tage Hensyn til de Anskuelse, som ere gjorte gjældende fra andre Sider, og ikke sige, at det Standpunkt, man selv indtager, er det eneste rigtige, naar dette Æneste har svage Punkter, og der kan ansføres